

af Rigsdagsmænd, som havde det Formaal: „at lette Tankendvækslingen mellem de forskellige Rigsdages Medlemmer og Undersøgelsen af Aarsagerne til de internationale Uenigheder, som maatte opstaa“. Jeg oplæser her Ordlyden, saaledes som den er oversat her. Jeg holder i min Haand et Dokument, som er undertegnet af over Halvdelen af denne Rigsdags Medlemmer, som have sluttet sig til denne Tanke. Jeg beklager, at ikke flere have gjort det, det har været Tilfældet andre Steder, f. Eks. i Italien, men Udgangen til Tilslutning staar jo fremdeles aaben; og naar den ikke har været større her, er det vistnok, fordi Tanken hidtil nærmest har været baaret frem fra en enkelt Side her i Tinget. Men andensteds kan det jo paavises, at Folk af forskellige politiske Retninger slutte sig hertil. Jeg skal appellere til min ærede Kollega, der var sammen med mig i London, det ærede Medlem for Aalborg Amts 3dje Valgkreds (Bing), hvor vi saa et tidligere Medlem af Ministeriet, som altsaa nu hørte til Oppositionen, Side om Side med en meget ivrig Tilhænger af den nuværende engelske Regering, Ministeriet Salisbury; og saaledes kunde der nævnes Eksempler, navnlig fra Italien og Østerrig, paa, at det navnlig er det høje Aristokrati, som afgiver de ivrigste Talsmænd for denne Sag.

De Spørgsmaal, som have været behandlet paa de interparlamentariske Konferencer, have været saadanne, som særlig havde et godt Forhold mellem Staterne til Formaal. Det var især Voldgiftsspørgsmaalet, som var Genstand for Hovedforhandlingen i Paris. Det samme var til Dels Tilfældet i London, men der begyndte man tillige at mærke Nødvendigheden af at organisere sig. I Rom var det organisatoriske Spørgsmaal det vigtigste, og foruden det blev der egentlig kun forhandlet et andet Spørgsmaal, om hvilket der blev vedtaget en Beslutning. Den gik ud paa, at man skulde virke for, at ogsaa de smaa Stater bleve repræsenterede paa Stormagternes diplomatiske Konferencer, et Spørgsmaal, som altsaa særlig har Interesse for et lille Land som Danmark.

I det hele forekommer det mig, at de smaa Stater særlig skulde være villige til at støtte en Tanke som denne og vise deres Sympati derfor. Her vil man jo ikke kunne sige, at man maa vente, indtil de store Magter ville træde til for at gaa i Spidsen; thi de ere gaaede i Spidsen.

De Konferencer, der hidtil have været afholdte, have været i Frankrigs, Englands og Italiens Hovedstæder. Nu kommer for

første Gang Turen til et lille Land, nemlig Svejts; men derfor tror jeg, at det netop er det rette Øjeblik til at støtte denne Sag. Den lille Stat har jo ikke de samme økonomiske Hjælpemidler at raade over, som den større; og det var derfor ønskeligt, om Regeringerne mere end hidtil vilde støtte Sagen. At der er Regeringer, der have støttet denne Sag, kan paavises. Den italienske Regering f. Eks. bevilgede fri Rejse tilbage fra Rom til Italiens Grænser, og den satte gratis Ekstratog i Gang for at føre Medlemmer efter Konferencen til Neapel og Pompeji. Noget lignende kan paavises fra andre Steder, saa at Regeringen her paa ingen Maade vil „kompromittere sig“ ved at støtte en Tanke som denne. Tværtimod, jeg er overbevist om, at det vilde gøre et godt Indtryk i Europa, om man hørte, at den danske Regering og Rigsdag havde bevilget en — om end kun en ringe — Sum til dette Formaal.

Det er de smaa Stater, som mest ere udsatte for at komme i Klemme, naar Stormagterne føre Krig; og det er de smaa Stater, som snarest ville blive brugte som Regnepenge, naar Spillet bliver gjort op. Hvad der derfor kan gøres for at afværge Krig mellem Staterne, vil være til disse Staters Fordel. Og selv om der kun opnåedes, at Medlemmer af de forskellige Parlamenter mødtes for at gøre hinandens personlige Bekendtskab og udveksle Tanker, tror jeg, at man bør tage vel imod Ideen. Jeg vilde i høj Grad glæde mig, om der i en nær Fremtid, og helst naturligvis allerede paa denne Finansloov, kunde blive gennemført et Forslag i denne Retning. Helst maatte det udgaa fra Regeringen og saa saa megen Sympati for sig, at det blev et Forslag, som uden Modstand blev vedtaget af hele Rigsdagen.

Ordføreren (Lutein): Jeg ønsker blot at sige i Anledning af, hvad den ærede Minister udtalte om Forbindelsen mellem Forslaget om en tredje Departementssekretær i Udenrigsministeriet og det Forslag, som er stillet under Indenrigsministeriet angaaende Oprettelse af et tredje Departement — hvilken Udtalelse gik ud paa, at der var en vis Forbindelse mellem disse to Forslag, og at efter Ministerens Mening Oprettelsen af dette 3dje Departement under Indenrigsministeriet vilde medføre forøget Arbejde for Udenrigsministeriet — at jeg tror, at det ikke er uberettiget af os, som have foreslaaet, foreløbig i det mindste, ikke at tiltræde dette Forslag om et 3dje Departement i Indenrigsministeriet, nu for Øjeblikket ikke